

ת"פ 67772/02/20 - מדינת ישראל נגד מאלק עמירה, אחמד עטון, ראידה עואגנה

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא

ת"פ 67772-02-20
ת"פ 42374-09-20

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים
הנאשמים	מאלק עמירה
	2. אחמד עטון
	3. ראידה עואגנה
	3 ע"י ב"כ עו"ד עיסא מוחמדיה

גזר דין בעניינה של נאשמת 3

1. הנאשמת 3 הורשעה, על יסוד הודאתה בכתב אישום מתוקן, בעבירה של שוד, לפי סעיף 402(ב) וסעיף 29 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**") ובעבירה של כניסה לישראל שלא כחוק, לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952.

2. על פי החלק הכללי שבכתב האישום המתוקן, הנאשמת הנה תושבת האזור, אשר אינה מחזיקה באישור שהיה בישראל. הנאשמת עבדה במשך תשע שנים כמנקה בביתם של המתלוננים, ילידי 1937 ו - 1941, בתדירות של כפעמיים בשבוע. בעת שעבדה, נהג המתלונן לעזוב את הבית. הנאשמת הנה דודתו של מוחמד מסוודה (להלן: "**מוחמד**"). ואלה המעשים על פי כתב האישום המתוקן: עובר ליום 13.2.20 קשרו הנאשמים קשר לפרוץ לביתם של המתלוננים וביקשו ממוחמד לקבל מידע מהנאשמת על רכושם, וזו מסרה להם את מבוקשם. מוחמד הפציר בנאשמת שבתמורה לחלק מהשלל, היא תאפשר לו ולנאשמים (להלן: "**החבורה**") להיכנס לבית במטרה לגנוב את חפצי המתלוננים. הנאשמת סרבה בתחילה, אך נוכח לחצו של מוחמד, הסכימה לקחת חלק בתוכנית העבריינית. במועד כלשהו החליטה החבורה כי את תכניתם יבצעו בדרך של שוד הכולל את כפיתת המתלוננת. הנאשמת מסרה למוחמד את השעות בהן ייעדר המתלונן ואת מיקום המפתח לכספת. היא הורתה לו לבצע את השוד בדרך שלא יחשדו בה כשותפה לעבירה, ובכלל זה יכו גם אותה וייתירו אותה כבולה עם סלוטייפ על פיה. במועד כלשהו, הגיעה החבורה למקום ביצוע השוד כדי לבדוק דרכי גישה לדירה, מיקומן של מצלמות באזור וזמני נסיעה. מוחמד ערך בירורים בנוגע למחירו של זהב. ביום 13.2.20 הגיעה החבורה לבית המתלוננים עם ציוד למימוש תכניתם, הם נכנסו לדירה דרך דלת

הבית שהיתה סגורה אך לא נעולה. הם תפסו את המתלוננת, כפתו אותה בעוצמה בידיה ורגליה, הדביקו סלטייפ על פיה וניסו לעשות כן על עיניה. בהתאם לסיכום עם הנאשמת ובמטרה להסוות את שותפותה בתכנית, הם כפתו את ידיה ורגליה, הדביקו דבק סלטייפ לפיה והשכיבוה על הרצפה בסלון. במהלך החיפוש שערכה החבורה בדירה, הם שבו והידקו את קשירתה של המתלוננת והמשיכו לאיים עליה שיהרגו אותה. כמו כן, במטרה להסתיר את הקשר עם הנאשמת, לקחה החבורה את הטלפון הנייד השייך לה. החבורה גנבה מהכספת תכשיטים, שנאספו ע"י המתלוננת במשך כ- 50 שנים והוערכו בסך 389,900 ₪, 30 יורו, ומכשיר סלולארי מסוג גלקסי, והותירו את המתלוננת והנאשמת כפותות בסלון בהתאם לקשר. כתוצאה ממעשים אלה, נגרמו למתלוננות חבלות, נפיחות והמטומות. לאחר מכן ובמטרה להסוות את מעורבותה בשוד, יצרה הנאשמת מצג שווא בפני המתלוננת כמי שדואגת לה והסירה את הסלטייפ ממנה. הנאשמת אמרה לה לא להתקשר למשטרה עד שישוב המתלונן, מהטעם שהיא שווה בלתי חוקית בישראל. משהגיע המתלונן והתקשר למשטרה, נמלטה הנאשמת ולא אותרה עד ליום 14.9.20, עת ניסתה להיכנס לישראל שלא כדין. לאחר השוד האמור, מכרה החבורה חלק מתכשיטיה מתלוננת בתמורה ל - 50,000 ₪. מוחמד נעצר כשברכבו סכום זה וכן 30 יורו. נאשם 1 נעצר כשהוא עונד את אחת מטבעותיה של המתלוננת. יתר התכשיטים לא אותרו.

טענות הצדדים

טענות המאשימה

3. המאשימה טענה כי מדובר בחבורה של ארבעה, שלושה גברים והנאשמת, שהתכנסה ותכננה לשדוד את מי שבמשך שנים נתנה אמון בנאשמת והכניסה אותה אל ביתה לעזרה בעבודות הבית. אמנם, התכנית המקורית הייתה של האחרים והם הפצירו בנאשמת להצטרף, אך בסופו של דבר היא עשתה את הבחירה שלה, אין מדובר בכניעה רגעית, ומרגע שהצטרפה לתכנית היא שם במלוא עוזה. הנאשמת מסרה פרטים על השלל, על ההרגלים של בעלי הבית, היכן נהוג להישמר המפתח לכספת, ובעורמה היא מנסה להציל את עורה כשחלק מהתכנית שהיא רוקמת היא ליצור מצג שווא כאילו היא עצמה גם קורבן לעבירה, כל זאת על מנת שלא תיתפס. מדובר בחבורה בה לכל אחד תפקיד, ותפקיד הנאשמת הוא קריטי להצלחת המזימה. ללא מידע הפנים שהיא מסרה, ללא האמון שנתנה בה המתלוננת, האירוע לא היה מתרחש. הנאשמת היא חלק אינטגרלי בביצוע העבירה ואפשר לומר שבלעדיה אין, למרות שהיא עצמה לא נקטה באלימות פיזית כלפי המתלוננת, זאת, בגלל אותו מצג שווא וחלוקת תפקידים.

4. עוד נטען כי כל שוד הוא מכוער, אך שוד של אישה בת 79 מכוער פי כמה. באה הפניה להחלטות שבאו באשר לחומרה היתרה לגבי שוד קשישים והענישה הנוהגת בהתאם. המאשימה הפנתה לשתי דוגמאות: ע"פ 5611-14 **מנסור אבו עוואד נגד מדינת ישראל**, ע"פ 5213-06 **וונדמו נגד מדינת ישראל**. נטען כי המתחם הראוי בעניינה של הנאשמת הוא חמש עד שמונה שנים, אולם לאור העונש שהוטל על השותף שנדון בנפרד, מוחמד מסוואדה, ארבע וחצי שנות מאסר, מבקשת המאשימה לקבוע מתחם של ארבע עד שבע שנים, כפי שנקבע שם לעבירת השוד בנסיבות מחמירות, ולהטיל על הנאשמת עונש זה לזה של מוחמד, קרי, ארבע וחצי שנות מאסר, פיצוי למתלוננת ומאסר על תנאי. זאת, בשים לב לכך ששירות המבחן התרשם מרמת סיכון בינונית הנשקפת מהנאשמת, קושי להתבונן לעומק במניעים לעבירה ואמפטיה מצומצמת כלפי המתלוננים. כמו כן, מבקשת המאשימה להטיל מספר חודשים בודדים של מאסר על עבירת הכניסה לישראל שלא כדין.

5. בנוגע לטענת ההגנה, לפיה, למוחמד עבר פלילי עשיר, הפנתה המאשימה לפסקה 16 לגזר הדין של מוחמד, הסוקר את עברו הפלילי (ולא כפי שטען הסנגור), וגם להנמקה בגזר הדין המסבירה מדוע נקבע עונשו ברף הנמוך של המתחם.

תסקיר קורבן העבירה

6. בתסקיר נפגעת העבירה מפורטת תמונת נזק קשה וזה לא המקום להיכנס אליה. יאמר בקצרה כי מדובר באישה כבת 71, אשר חוותה חוויה קשה וטראומתית, אירוע שערער את מצבה הנפשי והרגשי, וההתמודדות מותירה אותה מותשת. נפגע האמון שלה באחרים וביכולתה לסמוך על שיקול דעתה, לצד העובדה שנפגעה בתוך ביתה - מבצרה, ומתעוררת בה דריכות תמידית. האירוע בכללותו, ערער את שגרת חייה וחיי משפחתה.

טענות ההגנה

7. נטען כי הנאשמת אינה מכירה את שני הנאשמים האחרים. עם זאת, ההגנה אינה מקלה ראש בחומרת המעשים ולא בחומרת האירוע. אכן, אירוע של שוד של קשישה בת 79 שיושבת בביתה הוא אירוע מכוער הראוי לגינוי אך יש לבחון את חלקה של הנאשמת באירוע זה. מכתב האישום המתוקן עולה כי היוזמה לאירוע לא הייתה של הנאשמת. יתרה מזו, הנאשמת היתה קורבן למסע לחצים, שכנועים והפצרות מאוד אינטנסיביים מצד אותו מוחמד מסוואדה, אדם שהכיר את הנאשמת והיה מודע למצבה הכלכלי הקשה. הנאשמת עבדה בניקיון תמורת שכר נמוך במשך 27 שנים, במספר רב של בתים של יהודים ומעולם לא מעלה באמונם. השינוי במצב נגרם ע"י הלחץ שהפעיל עליה מוחמד, לו עבר פלילי עשיר, שעשה על הנאשמת מניפולציה ולא חדל עד אשר השתכנעה והסכימה לקחת חלק באותו אירוע. אמנם, לא זו לא הסיבה הבלעדית להסכמתה, שכן הוא הבטיח לה חלק מהתמורה, אותו לא קיבלה בסופו של דבר, אך היתה לכך השפעה מכרעת בלעדיה לא היתה הנאשמת מעורבת באירוע. הנאשמים האחרים ומוחמד היו יותר מעורבים ממנה. הם ביצעו בדיקות מקדימות לפריצה, בדקו כיצד מוכרים את התכשיטים ומכרו אותם פועל. הנאשמת לא ידעה דבר מכל זה ולא הייתה קשורה לכך, לכן החלק שלה באירוע הוא נמוך. כמו כן, גם באשר לתכנון המקדים, חלקה היה קטן יותר מזה של האחרים שהם רקחו את כל המזימה ואילו היא נתנה בשלב מסוים רעיון או שניים. כמו כן, הם אלה שביצעו בפועל את התוכנית. הנאשמת לא נטלה חלק בתקיפה פיזית של המתלוננת ולא פעלה באלימות במהלך כל האירוע.

8. מבחינת הנזק שנגרם למתלוננים, הסנגור מסכים שהנזק הנפשי הוא לא קל, אך טוען כי מכתב האישום עולה שהנזק הפיזי שנגרם הינו מינימאלי.

9. באשר למתחם הענישה שנקבע בגזר הדין של מוחמד מסוואדה, הסנגור סבור כי אינו רלבנטי לנאשמת, נוכח חלקה היחסי הקטן באירוע, ואין להחילו בעניינה. מוחמד הוא זה שתכנן, הוא זה שהביא את אותם שניים אחרים, הוא זה שגם נטל חלק פיזי באירוע עצמו, כפת את המתלוננת, השגיח עליה ומכר את התכשיטים. לעמדת ההגנה, מתחם הענישה לגביה הוא נמוך מהנהוג בעבירות שוד: בעבירות שוד קיים מנעד רחב של ענישה החל ממספר חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד למאסר בפועל. נטען כי בעניינה של הנאשמת אנו נמצאים ברף התחתון של כל מתחם שייקבע שמתחיל במספר חודשי מאסר.

10. באשר לעבירה של הכניסה לישראל שלא כדין, נטען כי מדובר בעבירה שיש לה שני צדדים - העובד והמעסיק. המעסיק במקרה הזה הם המתלוננים. לפי כתב האישום הנאשמת עבדה אצלם במשך תשע שנים תמורת שכר זעום של 200 שקלים מידי יום, במזומן, ללא כל תיעוד וללא זכויות סוציאליות. הם ידעו שהיא נכנסת ללא אישור לישראל, אך בעניינם לא הוגש כתב אישום בנוגע עם העסקה לא חוקית. עוד נטען כי מטרת הכניסה של הנאשמת לישראל לא הייתה לצורך ביצוע עבירה, אלא לבצע את עבודתה בניקיון בתים, אותה היא עושה שנים רבות, ולפרנס את משפחתה.

11. באשר לתסקיר שירות המבחן בעניינה של הנאשמת, נטען כי הוא מקפח אותה בצורה ממשית ויש בו סתירות. שירות המבחן התרשם כי חווית המעצר היוותה עבורה חוויה מטלטלת, הנאשמת מבטאת הכרה בפגיעה, צער ומבוכה בגין הפרת אמונם של המתלוננים עימם קיימה היכרות ממושכת והיא ביטאה חרטה על התנהלותה. התרשמות זו סותרת את הערכת שירות המבחן, לפיה, הנאשמת מגלה אמפטיה מצומצמת למתלוננים ומתקשה להכיר בנזקים הרגשיים והכלכליים שנגרמו להם. כמו כן, אין לכך אזכור בכתב האישום המתוקן, זו מסקנה משפטית שאינה מעניינו של עורך התסקיר ומקפחת קשות את הנאשמת. בנוסף, הסנגור הפנה לעמוד 2 לתסקיר וטען לקיומה של מצוקה אישית של הנאשמת, לתנאי דיור ירודים של משפחתה, ולכך שהיא משמשת להם מקור פרנסה עיקרי. כניסתה לכלא היא אירוע מאוד טראומטי מבחינתה, שכולל בחובו גם הרבה מבוכה ובושה חברתית.

12. הסנגור הפנה לפסיקה התומכת בטיעונו וטען כי בענישה של נשים נוהג מתחם הענישה אחר. במקרה דנן, עסקין באישה בת חמישים שבאה מרקע אישי קשה, כל חלקה היה במסירת המידע. היא עצורה כבר חמישה חודשים, מצבה קשה, היא נחשפת לניצול מצדן של האסירות האחרות ונעשה שימוש באלמות מילולית כלפיה. עוד נטען כי מאחר שהנאשמת הנה תושבת שטחים, לא נשקלה חלופת מעצר בעניינה וגם לא ניתן היה לשלבה בהליך שיקומי, שהיה משפיע לטובת קביעת מתחם ענישה מקל יותר. לפיכך, בעניינה של הנאשמת, סבורה ההגנה כי מתחם העונש הריאלי מתחיל ממספר חודשי מאסר, וכי יש למקם את הנאשמת ברף התחתון, כך שיש להסתפק בתקופת מעצרה.

13. הנאשמת פנתה לבית המשפט והביעה את צערה על מעשיה. אמרה כי כפו עליה את המעשה והיא מבקשת את סליחתה של המתלוננת, אותה אהבה כמו אם. הנאשמת ביקשה רחמים בגזירת דינה.

תסקיר שירות המבחן

14. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינה של הנאשמת, עולה כי הנה כבת 50 שנים, נשואה ואם לחמישה ילדים בוגרים, עבדה לפרנסתה בניקיון בישראל מעל לשני עשורים בכפוף לאישורי שהייה זמניים. שוהה במעצר מזה כחמישה חודשים. לפי כשנתיים נעצרה בגין שהיה בלתי חוקית בישראל וקיים נגדה מאסר מותנה בר הפעלה מיום 4.1.19. ביחס לעבירות בתיק דנן, היא לקחה אחריות מילולית לביצוען, התקשתה להכיר במניעים לביצוען והשליכה את האחריות על כך שהופעל עליה לחץ לבצען. היא הביעה חרטה בסיסית על מעשיה, אך אמפטיה מצומצמת בלבד כלפי המתלוננים. היא מסרה כי היא מודעת לכך כי יש במעשיה הפרת אמון בוטה וחשה אשמה ובושה בגין כך. עוד מסרה כי היא סובלת ממצוקה כלכלית. שירות המבחן התרשם מטשטוש גבולות מתוך מניע של רווח כלכלי וטשטוש ערכי גם במחיר של אבדן מקור פרנסתה וההשלכות הקשות האפשריות על סביבתה. צוין כי כיום היא מרוכזת במחיר האישי אותו משלמת, תוך קושי לראות את ההשלכות והנזקים באופן נרחב ואת הפגיעה במתלוננים בטווח הרחוק כתוצאה ממעשיה. הוערך כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות אלימה בחומרה נמוכה. הומלץ על עונש מציב גבולות, ענישה מותנית ופיצוי

דין

15. בענייננו, מדובר בשוד אלים שבוצע בצוותא, תוך תקיפת אישה מבוגרת כבת 79 שנים, שגרמה לה לחבלה של ממש וכללה קשירת ידה ורגליה בצורה אלימה ומכאיבה והשמעת איומים להורגה. הערכים המוגנים שנפגעו בעקבות ביצוע העבירות עוסקים לא רק בהגנה על קניינו של אדם, אלא גם בהגנה על גופו של אדם, כבודו, פרטיותו, וכן בהגנה על תחושת הביטחון האישי של אדם בתוך ביתו שאמור להיות מבצרו. בנסיבות דנן, מידת הפגיעה בערכים אלה הנה גבוהה.

16. הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות הינן מכוערות. הנאשמת ניצלה את האמון שנתנה בה המתלוננת, בביתה עבדה שנים רבות, ואת המידע האישי שהיה לה אודות רכושה ואודות הרגלי בני הזוג, כדי לגנוב ממנה רכוש, שברובו היה בעל ערך סנטימנטלי עבורה ונאסף על ידה במשך עשורים. אמנם, הנאשמת הסכימה לקחת חלק בתכנית העבריינית לאחר שהופעל עליה לחץ, אך מרגע שנתנה הסכמתה לכך, היא השתלבה בתכנית זו עד תום. היא מסרה מידע מדויק והורתה כיצד יש לבצע את השוד, מתי ואיך להיכנס לדירה, ואף הורתה להציג מצג שווא בפני המתלוננת, כך שהיא תנוקה מכל חשד למעורבות. אין מדובר במצג שווא של מה בכך, אלא כזה שכלל את כפיתתה של הנאשמת ו"גניבת" מכשיר הטלפון הנייד שלה. לא זו אף זו, אלא שבתום האירוע, הנאשמת המשיכה במצג זה וניסתה לעודד את המתלוננת. מדובר בשוד אלים, שתוכנן באופן מוקפד מראש ובוצע בצוותא ע"י חבורה, בה לכל אחד היה תפקיד, חלקה של הנאשמת היה ברור מראש, ובלעדיה לא היו מתבצעות העבירות. המעשים גרמו למתלוננת לחבלה של ממש וכמפורט בתסקיר שניתן בעניינה והם הצליחו לשדוד רכוש רב, ורק חלק קטן ממנו הושב לבעליו. ניתן לשער את הבהלה, עוגמת הנפש ותחושת אבדן הפרטיות והביטחון האישי שחשו בני-הזוג, ובעיקר המתלוננת שנאלצה להיות נוכחת בעת שהתבצע השוד. בנוסף, הנאשמת שהתה שלא כדין בישראל וניצלה את כניסתה לישראל לשם ביצוע פשע. מתחם העונש ההולם נע בין שלוש ועד לשבע שנות מאסר לריצוי בפועל.

17. באשר לעונש הראוי לנאשמת, הנאשמת הודתה בביצוע העבירות וחסכה את העדתם של המתלוננים ומזמנו של בית המשפט. במכלול השיקולים לקולה תובא גם תקופת מעצרה של הנאשמת. עם זאת, מתסקיר שירות המבחן עולה כי האחריות שלקחה הנאשמת על מעשיה הנה מילולית בלבד, עמדתה מצמצמת, היא מתקשה להכיר במניעים לביצוען ומשליכה את האחריות על אחר, שהפעיל עליה לחץ לבצע את העבירות. שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון בינונית להישנות התנהגות אלימה בחומרה נמוכה. לכך יש להוסיף כי הנאשמת ביצעה את המעשים בעת שתלוי ועומד נגדה מאסר על תנאי בר הפעלה בגין הרשעה קודמת בעבירת כניסה לישראל.

בנסיבות אלה, אני גוזר על הנאשמת כלהלן:

א. מאסר בפועל לתקופה של 3.5 שנים. תחילת מאסרה מיום מעצרה.

ב. מאסר מותנה לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשמת לא תעבור עבירה מסוג פשע בתוך 3 שנים מיום שחרורה.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ח' ניסן תשפ"א, 21 מרץ 2021, במעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשמת והנאשמת בעצמה.

**השופט רפי כרמל, סגן
נשיא**